

Els criteris de definició d'estat independent segons la Convenció de Montevideo

written by Iolanda Bethencourt | 29 d'agost de 2021

Reedició de l'article inicialment publicat el 24/12/2016

El 26 de desembre de 1933 se signà a Montevideo (Uruguai) la **Convenció de Montevideo sobre Drets i Deures dels Estats**, en el marc de la Setena Conferència Panamericana. Aquest tractat –que signaren els Estats Units, Hondures, El Salvador, República Dominicana, Haití, Argentina, Veneçuela, Uruguai, Paraguai, Mèxic, Panamà, Bolívia, Guatemala, el Brasil, l'Equador, Nicaragua, Colòmbia, Xile, el Perú i Cuba– estableix la definició d'Estat i també els seus drets i obligacions.

Podeu consultar [aquí el text del tractat](#) (publicat en anglès, espanyol, portuguès i francès). Els articles principals del tractat diuen el següent:

Article 1. L'Estat, com a persona de Dret Internacional ha de reunir els següents requisits

I. Població permanent

II. Territori determinat

III. Govern

IV. Capacitat d'entrar en relacions amb altres estats.

Article 3. L'existència política de l'estat és independent del seu reconeixement pels altres estats. Fins i tot abans de ser reconegut l'Estat té dret a defensar la seva integritat i independència, proveir a la seva conservació i prosperitat, i per tant, d'organitzar-se de la millor manera que ho consideri, legislar sobre els seus interessos, administrar els seus serveis, i determinar la jurisdicció i competència

dels seus tribunals.

Aquests criteris han estat reconeguts pel dret internacional consuetudinari, és a dir que ja formen part de les normes acceptades pel dret tradicional d'usatges, usos o costums amb caràcter vinculant, en el sentit del que estableix l'article 38 de l'estatut del **Tribunal Internacional de Justícia** on es defineix el costum internacional com una "prova d'una pràctica generalment acceptada com a Dret".

Així doncs, en dret internacional la mera proclamació d'un Estat independent ja converteix l'estat en qüestió en subjecte de dret internacional, independentment del fet que altres estats el reconeguin o no. Per ampliar el concepte de declaració (o proclamació) d'independència us remetem a [la definició de concepte de la declaració unilateral d'independència](#), del Dr. Pau Bossacoma.

En aquest moments existeixen 206 estats sobirans independents al món: 194 dels quals gaudeixen d'un ampli reconeixement internacional, i són els 193 estats membres de la ONU més la Ciutat del Vaticà, i 12 estats que, tot i no tenir un reconeixement internacional general ni ser membres de l'ONU, poden ser considerats estats sobirans independents **segons els criteris establerts per la Convenció de Montevideo**.

Aquests 12 països són els següents:

- **Abkhàzia**. Reconegut per 5 membres de l'ONU: Rússia, Nicaragua, Veneçuela, Nauru i Tuvalu; també reconegut per Alt Karabagh, Ossètia del Sud i Transnístria. Independent de fet des de 1992. El seu territori és reclamat per Geòrgia.
- **Kosovo**. Reconegut per 107 membres de l'ONU; també reconegut per la República de la Xina. Independent de fet des de 2008, el seu territori és reclamat per Sèrbia. Des de l'any 2008 està considerat oficialment candidat per entrar a la Unió Europea. Per saber-ne més

sobre Kosovo us recomanem aquests dos articles de Roger San Millán: [Sobre la Cort Internacional de Justícia i la seva sentència sobre la DUI de Kosovo \(1a part\)](#), [Sobre la Cort Internacional de Justícia i la seva sentència sobre la DUI de Kosovo \(2a part\)](#).

- **Ossètia del Sud.** Reconegut per cinc estats membres de l'ONU: Rússia, Nicaragua, Veneçuela, Nauru i Tuvalu; també reconegut per Abkhàzia, Alt Karabagh i Transnístria. Independent de fet des de 1990, el seu territori és reclamat per Geòrgia.
- **Palestina.** Reconegut per 134 membres de l'ONU; també reconegut per la Ciutat del Vaticà i República Àrab Sahrauí Democràtica. Amb la major part del territori reclamat controlat per Israel.
- **República Àrab Sahrauí Democràtica,** també coneguda com a Sàhara Occidental. Reconeguda per 45 membres de l'ONU. Des de la seva proclamació el 1976, té la major part del seu territori sota ocupació militar del Marroc.
- **República Turca de Xipre del Nord.** Només reconeguda per Turquia. Independent de fet amb la proclamació de la independència el 1983, el seu territori és reclamat per la República de Xipre.
- **Taiwan (o República de la Xina).** Reconeguda per 21 membres de l'ONU i la Ciutat del Vaticà. Independent de fet, el seu territori és reclamat per la República Popular Xina.
- **Somalilàndia.** No reconegut per cap altre estat. Independent de fet des de 1991, segons l'ONU el seu territori forma part de Somàlia.
- **Transdnístria.** No reconegut per cap estat membre de l'ONU; només reconegut per Abkhàzia, Alt Karabagh i Ossètia del Sud. Independent de fet des de 1990, el seu territori és reclamat per Moldàvia.
- **Alt Karabagh.** No reconegut per cap estat membre de l'ONU; només és reconegut per Abkhàzia, Ossètia del Sud i Transnístria. Independent de fet des de 1991, el seu territori és reclamat per Azerbaidjan.

- **Niue.** Independent però associat a Nova Zelanda.
- **Illes Cook.** Independent però associat a Nova Zelanda.

Val a dir que recentment s'han autoproclamat dues repúbliques que per estar en guerra no passarien el raser de la Convenció. Es tracta de la **República Popular de Donetsk** i la **República Popular de Luhansk**. No són reconegudes per cap estat membre de l'ONU, només reben el reconeixement d'Ossètia del Sud. Independents de fet des de 2014, el seu territori és reclamat per Ucraïna i es consideren territoris ocupats militarment per Rússia.

Val a dir, que la Unió Europea a través del Comitè d'Arbitratge de Badinter (creat el 1991 per assessorar sobre assumptes de Iugoslàvia) segueix els tres primers criteris de la convenció de Montevideo en la seva definció d'estat, això és: posseir un territori, població i autoritat política. Tanmateix, conclou que l'existència dels estats és una qüestió de fet, i el reconeixement d'altres no és determinant per definir l'estatalitat.

Atesa la situació geopolítica i en especial de la capital, Barcelona, i els interessos empresarials estrangers que hi operen, es fa difícil imaginar que Catalunya no assolís d'immediat la quarta condició requerida per la convenció de Montevideo, per ser reconeguda com a estat independent, això és, la capacitat per establir relacions amb altres estats, i d'obtenir el reconeixement formal d'alguns dels 194 estats que gaudeixen d'un ampli reconeixement internacional.